



SZTUKA CZY ZBIÓR ŚMIECI?

TADEUSZ BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania plastyki w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Katarzyna Jasińska
Recenzja merytoryczna – prof. Radosław Cezary Gwizdon
Katarzyna Porczak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Sztuka czy zbiór śmieci?

Klasa/Czas trwania zajęć/lekcji:

VII/90 minut

Cele

Uczeń:

- definiuje pojęcie asamblażu;
- określa związek z asamblażu z kolażem;
- przedstawia szokujące działania w sztuce współczesnej;
- tworzy asamblaż.

Metody/Techniki/Formy pracy

- praca praktyczna;
- praca indywidualna;
- praca całego zespołu;
- dyskusja.

Środki dydaktyczne

- przyniesione przez uczniów niepotrzebne materiały, gazety;
- tektura lub karton;
- klej, drut do mocowania, sznurek;
- farby akrylowe;
- pędzel
- komputer;
- rzutnik/tabilca interaktywna;
- Film *Władysław Hasior, Przewodnik po sztuce* (<https://ninateka.pl/film/wladyslaw-hasior-przewodnik-po-sztuce>).

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna

Nauczyciel przeprowadza rozmowę z uczniami na temat sztuki współczesnej. Prosi o podanie przykładów szokujących w sztuce. Wspomina, że sztuka często szokowała; wyświetla przykłady dzieł szokujących, np. *Panny z Awinionu* Picassa czy *Fontannę Duchampa*.

Część właściwa

Lekcja 1. Nauczyciel prosi uczniów, aby przypomnieli definicję kolażu i określili na podstawie przykładu, jakie materiały zostały w niej stosowane, np. przez Braque'a. Jeśli

na lekcjach nie były omawiane dzieła tego artysty, należy jedno z nich zaprezentować i krótko omówić (np. cechy formalne, użyte materiały). Nauczyciel wyjaśnia definicję asamblażu i prezentuje film *Władysław Hasior, Przewodnik po sztuce* (<https://ninateka.pl/film/wladyslaw-hasior-przewodnik-po-sztuce>). Uczniowie wskazują cechy wspólne i różnice pomiędzy kolażem a asamblażem. Nauczyciel prowadzi z uczniami dyskusję moderowaną na temat wartości takiej formy w sztuce; młodzież wyraża swoje opinie, zwraca uwagę na to, co szokuje, a co przyciąga.

Lekcja 2. Uczniowie wykonują w parach prace twórcze – mocują na tekturach przyniesione materiały, nadają im nowe znaczenia według swojego uznania. Mogą także używać farb do kolorowania elementów. Po zakończeniu prezentują swoje prace. Ważnym etapem lekcji jest dyskusja – uczniowie wypowiadają się na temat zrozumienia działania, dlatego rozmawiają na temat tego, co zrobili, aby nadać przedmiotom nowe znaczenie, co nimi kierowało.

Część podsumowująca

Uczniowie wyrażają ponownie swoją opinię o asamblażu jako współczesnym działaniu. Odpowiadają na pytanie, czy nadal szokuje i czy było to dla nich ciekawe doświadczenie.

Komentarz metodyczny

Podczas lekcji uczniowie wykorzystują nabytą wiedzę na temat współczesnego działania artystycznego. Zajęcia korelują z **biologią** (ekologia, część właściwa). Stosują ją we własnej praktyce. Uczniowie mogą łączyć środki plastyczne, wyrażać ekspresję twórczą, swobodnie wypowiadać się na temat sztuki współczesnej, która wyłamuje się z tradycji. Nie należy pozbawiać ich inwencji twórczych. Lekcja oparta została o zastosowanie metod aktywizujących, angażujących uczniów do pracy w grupie, wykorzystanie zasobów internetowych oraz tradycyjnych źródeł informacji. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy; wykorzystać mocne strony ucznia; stworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń; dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. wydłużyć czas pracy, udzielać wskazówek do pracy; zorganizować pomoc koleżeńską; stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską; wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy; udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a gdzie popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy; poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy także umożliwić rozwój uczniowi zdolnemu, angażując go w dodatkowe czynności, np. opracowanie

pomocy dydaktycznych. Podczas lekcji realizowane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej i w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (wiedza teoretyczna wykorzystana w działaniu plastycznym). Rozwijane są także kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (praca całego zespołu, współpraca uczniów), jak również w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się, dyskusja).